

Kontakty z Mediami i
Informacja

Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej
KOMUNIKAT PRASOWY nr 65/19

Luksemburg, 21 maja 2019 r.

Wyrok w sprawie C-235/17
Komisja / Węgry

Znosząc prawa użytkowania gruntów rolnych położonych na Węgrzech, które posiadają bezpośrednio lub pośrednio obywatele innych państw członkowskich, Węgry uchybiły zobowiązaniom wynikającym z zasady swobodnego przepływu kapitału i prawa własności zagwarantowanego w karcie

Państwo członkowskie, które stara się uzasadnić ograniczenie swobody podstawowej objętej traktatem FUE, powinno również zapewnić przestrzeganie praw fundamentalnych zagwarantowanych w karcie

W 2013 r. Węgry przyjęły uregulowanie przewidujące, że prawa użytkowania gruntów rolnych położonych na Węgrzech mogą zostać ustanowione lub utrzymane wyłącznie na rzecz osób mających bliską więź rodzinną z właścicielem danych gruntów. Uregulowanie to, które wpływało w szczególności na sytuację obywateli państw członkowskich innych niż Węgry, przewidywało, że prawa użytkowania na rzecz osób prawnych lub osób fizycznych niemających takiej więzi z właścicielem zostaną zniesione z dniem 1 maja 2014 r.

Wyrokiem z dnia 6 marca 2018 r. w dwóch sprawach połączonych¹ Trybunał Sprawiedliwości orzekł, że rozpatrywane uregulowanie stanowiło nieuzasadnione ograniczenie zasady swobodnego przepływu kapitału.

W niniejszej sprawie o uchybienie zobowiązaniom państwa członkowskiego Komisja wnosi do Trybunału o stwierdzenie, że poprzez zniesienie praw użytkowania ustanowionych na rzecz osób niemających bliskiej więzi rodzinnej z właścicielem Węgry naruszyły zarówno zasadę swobodnego przepływu kapitału, jak i art. 17 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej (zwanej dalej „kartą”) dotyczący prawa własności.

W ogłoszonym dzisiaj wyroku Trybunał stwierdził, że ponieważ sporne zniesienie dotyczy praw użytkowania posiadanych bezpośrednio lub pośrednio (poprzez osobę prawną) przez obywateli innych państw członkowskich, stanowi ono ograniczenie swobodnego przepływu kapitału, które w niniejszym wypadku nie może być uzasadnione zgodnie z zasadą proporcjonalności ani faktem, że Węgry zamierzały zastrzec grunty rolne dla osób, które na nich gospodarują, i zapobiec nabywaniu gruntów w celach spekulacyjnych, ani zakładaną wolą ustawodawcy węgierskiego, by karać za naruszenia przepisów krajowych w zakresie kontroli dewizowej i nabywania gruntów rolnych, które rzekomo zostały popełnione przez zagranicznych nabywców praw użytkowania.

Trybunał podkreślił, że **jeżeli państwo członkowskie stara się uzasadnić ograniczenie przez uregulowanie krajowe jednej lub kilku swobód podstawowych, zgodność tego uregulowania z prawem Unii należy badać zarówno w świetle wyjątków przewidzianych w traktatach i orzecznictwie Trybunału dla uzasadnienia ograniczenia danej swobody, jak i praw podstawowych gwarantowanych przez kartę**. Te prawa podstawowe znajdują bowiem zastosowanie we wszystkich sytuacjach regulowanych przez prawo Unii, w tym w sytuacji gdy państwo członkowskie chce w ten sposób skorzystać z odstępstwa od zasady ogólnej zakazującej wszelkich ograniczeń wspomnianych swobód.

¹ Wyrok Trybunału z dnia 6 marca 2018 r., SEGRO i Horváth, [C-52/16](#) i [C-113/16](#), zob. też komunikat prasowy [25/18](#).

W tym względzie Trybunał stwierdził, że **zniesienie praw użytkowania spowodowane zakwestionowanym uregulowaniem stanowi pozbawienie własności** w rozumieniu karty. Trybunał zauważył w tym kontekście, że choć karta pozwala na pozbawienie własności w interesie publicznym, w przypadkach i na warunkach przewidzianych w ustawie, za słusznym odszkodowaniem za utratę tej własności wypłaconym we właściwym czasie, zniesienie praw użytkowania w niniejszym wypadku nie odpowiada tym warunkom.

Choć bowiem podstawy uzasadnienia przedstawione przez Węgry mogą co do zasady stanowić takie względy użyteczności publicznej, rozpatrywane ograniczenie nie wydaje się naprawdę realizować celów przywoływanych przez to państwo członkowskie i nie spełnia też wymogu proporcjonalności. Poza tym kwestionowane uregulowanie nie zawiera żadnego przepisu przewidującego odszkodowanie dla posiadaczy prawa użytkowania, którzy zostali go pozbawieni.

W konsekwencji **pozbawienie własności wynikające z kwestionowanego uregulowania** nie jest uzasadnione względami użyteczności publicznej ani też nie towarzyszy mu system zapłaty słusznego odszkodowania we właściwym terminie, wobec czego **narusza ono prawo własności zagwarantowane w karcie**.

W tych okolicznościach Trybunał orzekł, że poprzez przyjęcie spornego uregulowania **Węgry uchybiły swoim zobowiązaniom wynikającym z zasady swobodnego przepływu kapitału i z postanowienia karty dotyczącego prawa własności**.

UWAGA : Skarga o stwierdzenie uchybienia państwa członkowskiego jest kierowana przeciwko państwu członkowskiemu, które uchybiło zobowiązaniom wynikającym z prawa Unii, przez Komisję lub inne państwo członkowskie. Jeżeli Trybunał Sprawiedliwości stwierdzi uchybienie, państwo, którego to dotyczy, powinno jak najszybciej zastosować się do wyroku.

Jeżeli Komisja uzna, że państwo członkowskie nie zastosowało się do wyroku, może wnieść nową skargę i domagać się sankcji finansowych. Jednak w sytuacji nieprzekazania Komisji krajowych środków transpozycji dyrektywy Trybunał Sprawiedliwości może, na jej wniosek, nakładać kary pieniężne już na etapie pierwszego wyroku.

Dokument nieoficjalny, sporządzony na użytek mediów, który nie wiąże Trybunału Sprawiedliwości.

[Pełny tekst](#) wyroku jest publikowany na stronie internetowej CURIA w dniu ogłoszenia.

Osoba odpowiedzialna za kontakty z mediami: Ireneusz Kolowca ☎ (+352) 4303 2793

Nagranie wideo z ogłoszenia wyroku jest dostępne przez „[Europe by Satellite](#)” ☎ (+32) 2 2964106